

รูปแบบการบริหารสถานศึกษาในงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอน ของบุคลากรทางการศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2

Administration Model for Academic Work in Teaching and Learning of Educational
Personnel Nong Khai Primary Educational Service Area Office 2

รัฐพล พิณพงษ์

โสภี วิวัฒน์ชาญกิจ

จุมพล วงศ์ขจร

วิทยาลัยทองสุข

Rattaphon Pinphon

Sopee Wiwatchankit

Jumpol Wongsorn

Thong Sook College

Email: angkor1234@hotmail.com

วันที่รับบทความ: 6 มีนาคม 2567; วันที่แก้ไขบทความ 8 เมษายน 2567; วันที่ตอบรับบทความ: 16 เมษายน 2567

Received: March 6, 2024; Revised: April 8, 2024; Accepted: April 16, 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปัญหาการบริหารสถานศึกษาในงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอน 2) สร้างรูปแบบการบริหารสถานศึกษาในงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอน 3) ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารสถานศึกษาในงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอน ของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 โดยใช้วิธีการวิจัยแบบผสมผสานกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบบเป็น 2 กลุ่ม คือ บุคลากรทางการศึกษา จำนวน 385 คน โดยใช้ตารางกำหนดขนาดตัวอย่างของ ทาร์โร ยามาเน่ เก็บรวบรวมข้อมูลระยะที่ 1 โดยใช้แบบสอบถามวิเคราะห์ข้อมูลหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระยะที่ 2 กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้นำนวยการสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา รวมทั้งหมด 6 คน โดยใช้แบบสัมภาษณ์ การสนทนากลุ่ม วิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา และระยะที่ 3 โดยใช้แบบประเมินความเหมาะสมและเป็นไปได้ วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษาพบว่า สภาพปัญหาการบริหารสถานศึกษาในงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอน ของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 โดยภาพรวมนั้นอยู่ในระดับมาก และจากการสนทนากลุ่มพบว่า รูปแบบการบริหารสถานศึกษาในงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอน ของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 โดยรูปแบบที่มีความเหมาะสมประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ คือ ด้านประกอบด้วย ด้านการจัดทำแผนการเรียนรู้ ด้าน

การเลือกใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีการเรียนรู้ ด้านการนิเทศการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารสถานศึกษาในงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอน ของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: รูปแบบการบริหารสถานศึกษา; งานวิชาการ; การจัดการเรียนการสอน

Abstract

The purpose of this research is to 1) Study the problems of educational institution administration in academic work on teaching and learning management. 2) Create an educational institution administration model for academic work in teaching and learning. 3) Evaluate the appropriateness and feasibility of the school administration model for academic work in teaching and learning. of educational personnel Nong Khai Primary Educational Service Area Office 2 Using a mixed methods research method, the sample group used in this research consisted of 2 groups: 385 educational personnel. Using Taro Yamane 's sample size table, the first phase of data was collected using a questionnaire to analyze the data and find the average. Standard deviation, phase 2, sample group is educational institution director leader Teachers and educational personnel, a total of 6 people, using an interview form. group chat Analyze content data and phase 3 using the appropriateness and feasibility assessment form. Data were analyzed by finding the average. standard deviation.

The results of the study found that Conditions of educational institution administration problems in academic work regarding teaching and learning. of educational personnel Nong Khai Primary Educational Service Area Office, Area 2 overall is at a high level. And from the group discussion it was found that educational institution administration model for academic work in teaching and learning of educational personnel Nong Khai Primary Educational Service Area Office, Area 2. The appropriate format consists of 4 elements. That is, the side consists of Preparation of learning plans in terms of choosing innovative media and learning technology Supervision of teaching and learning and measurement and evaluation of learning outcomes Results of the evaluation of the appropriateness and feasibility of the school administration

model for academic work in teaching and learning. of educational personnel Nong Khai Primary Educational Service Area Office 2 is overall at the highest level.

Keyword: Educational Institution Administration Model; Academic Work; Teaching and Learning Management

บทนำ

ในการพัฒนาประเทศให้มีความรุ่งเรืองทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง วัฒนธรรม และเทคโนโลยีนั้น ครูต้องมีส่วนเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการเรียนรู้และพัฒนาผู้เรียนในทุกๆ ด้าน พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2553 มาตรา 6 การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรมมีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข การศึกษาจึงเป็นกระบวนการที่สำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณลักษณะทางกายภาพ มีความรู้ ความสามารถ ทักษะ และเจตคติที่พึงประสงค์ ในการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม เป็นผู้ผลิตที่ดี ให้สังคมด้วยการใช้ความรู้ความสามารถและเจตคติที่ดีในการประกอบอาชีพ เพื่อการพัฒนาตนเอง และสังคม ซึ่งให้มีการจัดโครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษาของไทยให้มีเอกภาพเชิงนโยบาย และมีความหลากหลายในทางปฏิบัติ มีการกระจายอำนาจสู่สถานศึกษา ตามมาตรา 39 ที่กำหนดให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาทั้งด้านการบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคลและการบริหารทั่วไปยังคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง กระจายอำนาจจะทำให้สถานศึกษามีความคล่องตัว มีอิสระ สามารถบริหารและจัดการศึกษาได้สะดวก รวดเร็ว มีประสิทธิภาพ หมวด 8 มาตรา 58(2) เป็นไปตามหลักการการกระจายอำนาจและการบริหารจัดการ โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School Based Management: SBM) เป็นการสร้างรากฐานและความเข้มแข็งให้กับสถานศึกษาได้อย่างมีคุณภาพได้มาตรฐาน ดังนั้นกระทรวงศึกษาธิการจึงได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 โดยหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2550 ประกาศใช้ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงการบริหารจัดการการศึกษา ตามแนวทางการปฏิรูประบบราชการที่มุ่งหวังจะเห็นการจัดการศึกษาจะเอื้อต่อการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ สร้างความพึงพอใจแก่ประชาชน คือ ให้มีการดำเนินการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ในด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป โดยให้คำนึงถึงหลักการ ได้แก่ ความพร้อมและความเหมาะสมในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา ที่จะสามารถรับผิดชอบดำเนินการตามขีดความสามารถได้อย่างมีประสิทธิภาพ มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของชุมชน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของพื้นที่ มุ่งให้

เกิดผลสำเร็จแก่สถานศึกษา โดยเน้นการกระจายอำนาจให้แก่สถานศึกษาให้มากที่สุด เพื่อให้สถานศึกษานั้นมีความเข้มแข็งและคล่องตัว รวมทั้งเป็นการเพิ่มคุณภาพและประสิทธิภาพให้แก่สถานศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ.2560)

กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้หลักสูตรแกนกลางขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งเป็นแม่แบบของหลักสูตรที่สถานศึกษาทั่วประเทศที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน จะต้องนำไป จัดการศึกษาที่เป็นไปในแนวทางเดียวกัน นำไปใช้เป็นกรอบทิศทางในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชนไทยทุกคน ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีคุณภาพด้านความรู้และทักษะที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงและแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ได้พัฒนาหลักสูตรแกนกลางเป็นลำดับ และได้ปรับปรุงพัฒนาครั้งสุดท้ายในปี 2551 และได้ใช้มาจนถึงปัจจุบันนี้ การปฏิรูปการศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่ง ที่มุ่งเน้นที่จะยกระดับคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนและสถานศึกษาให้มีคุณภาพสูงขึ้น สถานศึกษาจึงต้องมีหน้าที่ในการจัดทำและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของตน โดยสอดคล้องและสัมพันธ์กับหลักสูตรแกนกลางและสภาพปัญหา จุดเด่น เอกลักษณ์ของชุมชน สังคม ศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น ตลอดจนการระดมทรัพยากรทั้งของสถานศึกษาและชุมชนมาใช้อย่างคุ้มค่าเต็มตามศักยภาพ โดยสถานศึกษาจะต้องตระหนักให้ผู้เกี่ยวข้องเห็นความสำคัญและยอมรับหลักการและแนวทางการจัดทำหลักสูตร การใช้หลักสูตร รวมทั้งมีการแต่งตั้งคณะกรรมการการศึกษาคณะต่าง ๆ ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการและตามความจำเป็นของสถานศึกษา การจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศให้มีข้อมูลในการจัดการศึกษาและการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553)

การบริหารวิชาการเป็นงานสำคัญสำหรับผู้บริหารการศึกษาทุกระดับและเป็นงานหัวใจของภารกิจการบริหารสถานศึกษา การบริหารงานวิชาการเป็นภารกิจหลักแรกของการบริหารสถานศึกษาและมุ่งให้สถานศึกษามี อำนาจในการบริหารจัดการโดยตรงตามมาตรา 39แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553การบริหารงานวิชาการเกี่ยวข้องกับกิจกรรมทุกอย่าง ในสถานศึกษาที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน การพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้และการพัฒนาผู้เรียนให้เต็มประสิทธิภาพ (พวงรัตน์ เกษรแพทย์.2560) ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายหลักของสถานศึกษาและเป็นเครื่องชี้วัดความสำเร็จการบริหารของ ผู้บริหารในสถานศึกษาที่ต้องมีรูปแบบหรือลักษณะที่ชัดเจน ถูกต้องเหมาะสมกับบริบท รูปแบบการบริหารสถานศึกษาจะสืบเนื่องสัมพันธ์กับรูปแบบการบริหารงานวิชาการและรูปแบบการจัดการ เรียนรู้โดยการศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบมักอธิบายลักษณะ องค์ประกอบ แนวทางที่มีประสิทธิภาพผลประสิทธิผลต่อการสร้างคุณลักษณะและทักษะผู้เรียน การจัดการเรียนการสอน ผู้สอนจะต้องศึกษาเป้าหมายและปรัชญาของการจัดการเรียนรู้ให้เข้าใจอย่างถ่องแท้ ทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการ ทฤษฎี การเรียนรู้ต่างๆ ตลอดจนกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นกระบวนการและผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด แล้วพิจารณาเลือกนำไปใช้ออกแบบกิจกรรมที่หลากหลายให้เหมาะสมกับเนื้อหาสาระ เหมาะกับสภาพแวดล้อม

ของโรงเรียนและแหล่งความรู้ท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบัน ที่โรงเรียนจะต้องจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เทียบเคียงมาตรฐานสากล ผู้เรียนมีศักยภาพเป็นพลโลกและเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยเฉพาะเพื่อพัฒนาระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และคุณภาพการจัดการเรียนรู้และการจัดการด้วยระบบที่มีคุณภาพ เป็นการต่อยอดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่เป็นมาตรฐานชาติ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (ธีระภาพเพชรมาลัยกุล.2561)

จากแนวคิดที่ประมวลมาข้างต้นทำให้เห็นได้ว่า การบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจสำคัญ ผู้บริหาร ครู และ บุคลากรทางการศึกษาในทุกระดับชั้นต้องเพิ่มการพัฒนางานด้านวิชาการและการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องและเท่าทันการเปลี่ยนแปลงที่กำลังเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้บริหารสถานศึกษาและผู้บริหารการศึกษา ที่รับผิดชอบการบริหารจัดการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานอันเป็นสิ่งจำเป็นแก่การสร้างบุคลากรชาติ ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษารูปแบบการบริหารสถานศึกษาในงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอน ของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 เพื่อเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหาร ครูบุคลากรและผู้เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการศึกษาในระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐานให้สามารถเสริมสร้างผู้เรียนไปสู่บุคคลที่มีคุณลักษณะและทักษะที่พึงประสงค์ในอนาคตได้ต่อไปและเพื่อนำผลที่ได้จากการศึกษาเสนอผู้บริหารสำหรับเป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารสถานศึกษาในงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอน ของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2
2. เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารสถานศึกษาในงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอน ของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2
3. เพื่อประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารสถานศึกษาในงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอน ของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องรูปแบบการบริหารสถานศึกษาในงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอน ของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 ผู้วิจัย โดยเป็นการวิจัยการวิจัยนี้เป็นการใช้วิธีวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) ที่ใช้วิธีวิธีการวิจัยทั้งเชิงปริมาณ

(Quantitative) และเชิงคุณภาพ (Qualitative) ร่วมกัน ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ในครั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดขอบเขต ดังนี้

ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 โดยไม่ทราบขนาดของประชากรที่แน่ชัด และไม่ทราบสัดส่วนของประชากร

กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาครั้งนี้ คือ ของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 จำนวน 385 คน ได้มาโดยใช้ตารางกำหนดขนาดตัวอย่างของ ทาร์โร ยามาเน่ (Taro Yamane, 1970: 607-610 อ้างถึงใน ในตะวัน กำหอม, 2559)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลงานวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม และแบบประเมินความเหมาะสม โดยดำเนินการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลแบ่งตามขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพรูปแบบการบริหารสถานศึกษาในงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม สภาพปัญหาของรูปแบบการบริหารสถานศึกษาในงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอน 2 แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเพื่อศึกษาสภาพปัญหาการบริหารสถานศึกษาในงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอน ของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 มี 4 ด้านดังนี้ 1) ด้านการจัดทำแผนการเรียนรู้ 2) ด้านการเลือกใช้สื่อวัตกรรมและเทคโนโลยีการเรียนรู้ 3) ด้านการนิเทศการเรียนการสอน 4) ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้

ตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามปลายเปิดเพื่อให้ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาการบริหารสถานศึกษาในงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอน ของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2

ระยะที่ 2 สร้างรูปแบบการบริหารสถานศึกษาในงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอน ของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 โดยการสนทนากลุ่ม

1. กำหนดประเด็นปัญหาในการสนทนากลุ่มเกี่ยวกับ รูปแบบการบริหารสถานศึกษาในงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอน ของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 ประกอบด้วย 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสภาพภาพของผู้ให้ข้อมูลการสนทนากลุ่ม

ตอนที่ 2 ประเด็นคำถามในการสนทนากลุ่มเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารสถานศึกษาในงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอน ของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 ซึ่งมีคำถามนำ คำถามหลัก และคำถามเพื่อสรุป โดยนำ ระดับสภาพปัญหาปัจจุบันและความต้องการจำเป็นมาหาค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น (Priority Needs Index : PNI) แล้วเลือกค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นสูงสุด 3 อันดับ

ระยะที่ 3 ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารสถานศึกษาในงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอน ของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารสถานศึกษาในงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอน ของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

ตอนที่ 2 ข้อคิดเห็นและเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวการพัฒนา รูปแบบการบริหารสถานศึกษาในงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนมีลักษณะแบบปลายเปิด

การสร้างเครื่องและการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

การวิจัยครั้งนี้ มีการสร้างและการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยดังต่อไปนี้

1. แบบสอบถามเพื่อศึกษาสภาพปัญหาการบริหารสถานศึกษาในงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอน ของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีขั้นตอนการสร้างดังนี้ ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาเอกสาร ตำรา และวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการบริหารสถานศึกษาในงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอน และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างข้อคำถามและสังเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

ขั้นตอนที่ 2 ดำเนินการสร้างแบบสอบถามโดยกำหนดขอบเขตของข้อคำถาม และสร้างคำถามให้ครอบคลุมเนื้อหาที่จะศึกษา

ขั้นตอนที่ 3 นำเสนอร่างแบบสอบถามอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อขอคำแนะนำ และตรวจสอบความครอบคลุมของเนื้อหา ภาษา สำนวนที่ใช้ให้ครอบคลุมรายละเอียดของเนื้อหาแล้วนำไปปรับปรุงแก้ไข

ขั้นตอนที่ 4 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไข และผ่านการตรวจจากอาจารย์ที่ปรึกษาเรียบร้อยแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน พิจารณาตรวจสอบความตรงและความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย ทำการตรวจสอบแก้ไขปรับปรุงข้อคำถามให้มีเนื้อหาครอบคลุมและสอดคล้องกับสิ่งที่ต้องการศึกษา

ขั้นตอนที่ 5 การหาค่าความตรงของเครื่องมือมีหลายวิธี ขึ้นอยู่กับประเภทของความตรงในขั้นนี้ได้เสนอวิธีการหาค่าความตรงเชิงเนื้อหา ดังนี้

ความตรงเชิงเนื้อหา หมายถึง การที่เครื่องมือวัดมีข้อความตรงตามเรื่องที่ต้องการจะวัดวิธีการวิเคราะห์จะดำเนินการหลังจากได้สร้างเครื่องมือวัดแล้ว โดยมีวิธีการดังนี้

2. ให้ผู้เชี่ยวชาญหรือผู้มีประสบการณ์ในสิ่งที่ศึกษาวิจัยจำนวน 3 คน ช่วยประเมินเป็นรายบุคคลว่าข้อความแต่ละข้อสามารถวัดได้ตรงกับจุดประสงค์ที่กำหนดหรือไม่ ซึ่งผลคะแนนที่ได้ ข้อที่ไม่ผ่านเกณฑ์ได้ทำการปรับปรุงจนผ่านเกณฑ์ค่าดัชนีความสอดคล้องและดำเนินการขั้นต่อไปค่า IOC ที่ได้อยู่ระหว่าง 0.60 – 1.00 ซึ่งหมายความว่า ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ได้ทำการพิจารณาแบบสอบถาม เนื้อหาการใช้ภาษาและโครงสร้างของแบบสอบถามว่าสามารถนำไปใช้ในการศึกษาคั้งนี้ได้

2.1 นำแบบสอบถามที่มีค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาไปทดลองใช้ (Try-out) กับบุคลากรทางการศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

2.2 นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้มาตรวจให้ความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ตามแบบครอนบัค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่น .911

2.3 นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

ขั้นตอนที่ 6 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบเป็นครั้งสุดท้ายก่อนนำไปพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้เป็นแบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยต่อไป

2. แบบบันทึกการสนทนากลุ่มเรื่อง รูปแบบการบริหารสถานศึกษาในงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอน ของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 สรุบน้ำหนจากการตอบแบบสอบถามในวัตถุประสงค์ข้อที่ 1

ขั้นตอนที่ 2 นำประเด็นสภาพปัญหารูปแบบการบริหารสถานศึกษาในงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอน ของบุคลากรทางการศึกษา จากการตอบแบบสอบถามในวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 มากำหนดกรอบและประเด็นคำถามในแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม

ขั้นตอนที่ 3 สร้างแบบบันทึกการสนทนากลุ่มฉบับร่างแล้วนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความครอบคลุมของประเด็นคำถาม

3. แบบประเมินความเหมาะสมเรื่องรูปแบบการบริหารสถานศึกษาในงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอน ของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 สรุบน้ำหนจากการสนทนากลุ่มในวัตถุประสงค์ข้อที่ 2

ขั้นตอนที่ 2 รูปแบบการบริหารสถานศึกษาในงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอน ของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 ที่ได้จากการสนทนากลุ่มในวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 มาสร้างแบบประเมินความเหมาะสม

ขั้นตอนที่ 3 สร้างแบบประเมินความเหมาะสมฉบับร่างแล้วนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความครอบคลุมของประเด็นคำถาม

ขั้นตอนที่ 4 นำแบบประเมินความเหมาะสมที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ทำการตรวจสอบแก้ไขปรับปรุงข้อคำถามให้มีเนื้อหาครอบคลุมและสอดคล้องกับสิ่งที่ต้องการศึกษา

ขั้นตอนที่ 5 ปรับปรุงแก้ไขแบบประเมินความเหมาะสมตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญแล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบอีกครั้ง

ขั้นตอนที่ 6 นำแบบประเมินความเหมาะสมไปใช้เก็บข้อมูลจริงกับกลุ่มเป้าหมายต่อไป

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ มีขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย แบ่งตามขั้นตอนการดำเนินงานวิจัยดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัญหา รูปแบบการบริหารสถานศึกษาในงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม สภาพปัญหาการบริหารสถานศึกษาในงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอน ของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2

1. ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย เพื่อให้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัญหาการบริหารสถานศึกษาในงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอน ของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1

2. สรุปรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์เนื้อหา เพื่อให้ได้มาซึ่งประเด็นคำถามในวัตถุประสงค์

ระยะที่ 2 สร้างรูปแบบการบริหารสถานศึกษาในงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอน ของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 โดยการสนทนากลุ่ม

1. ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย ถึงกลุ่มเป้าหมายตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อขอความอนุเคราะห์ร่วมทำการสนทนากลุ่ม

2. ทำการสนทนากลุ่ม โดยนำประเด็นปัญหาและความต้องการจากวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 มากำหนดกรอบและประเด็นในการสนทนา เพื่อให้ได้มาซึ่งรูปแบบการบริหารสถานศึกษาในงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอน ของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 โดยกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 2 คน บุคลากรทางการศึกษา จำนวน 2 คน และ ครู จำนวน 2 คน รวมทั้งหมด 6 คน

3. รวบรวมข้อมูลการสนทนากลุ่ม เพื่อนำมาสรุปเป็นรูปแบบการบริหารสถานศึกษาในงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอน ของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย

เขต 2 แล้วนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ผลเชิงคุณภาพ กำหนดระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล ตลอดจนการวิเคราะห์เนื้อหา ให้แล้วเสร็จภายในเดือนมกราคม 2567

ระยะที่ 3 ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารสถานศึกษาในงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอน ของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2

การวิเคราะห์ข้อมูล

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัญหาการบริหารสถานศึกษาในงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอน ของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2

เมื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามจำนวน 385 ชุด พบว่ามีแบบสอบถามที่สมบูรณ์ จำนวน 385 ชุด แล้วจึงนำแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์วิเคราะห์ผลทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อประมวลผลทางสถิติ

การวิเคราะห์เชิงคุณภาพ จากแบบสัมภาษณ์และการสนทนากลุ่ม ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา ยึดเนื้อหาข้อมูลเป็นเกณฑ์ แล้วสร้างข้อสรุป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามและมาวิเคราะห์ทางสถิติ ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. ข้อมูลเกี่ยวกับระดับสภาพปัญหาการบริหารสถานศึกษาในงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอน ของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 ใช้วิธีหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วแปลความหมายค่าเฉลี่ย จัดลำดับโดยนำผลการเลือกตอบ แต่ละข้อแบบสอบถามของผู้ตอบแต่ละคนมาแจกแจง และจัดกลุ่มตาม แล้วนำมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ค่าเฉลี่ยดังนี้ (ในตะวัน กำหอม.2559:39)

ค่าเฉลี่ย 4.50 - 5.00 หมายถึง มีความคิดเห็นว่ามีระดับการปฏิบัติมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50 - 4.49 หมายถึง มีความคิดเห็นว่ามีระดับการปฏิบัติมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50 - 3.49 หมายถึง มีความคิดเห็นว่ามีระดับการปฏิบัติปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50 - 2.49 หมายถึง มีความคิดเห็นว่ามีระดับการปฏิบัติน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.49 หมายถึง มีความคิดเห็นว่ามีระดับการปฏิบัติน้อยที่สุด

3. ข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่ม ซึ่งมีลักษณะเป็นความคิดเห็นและข้อเสนอแนะวิเคราะห์ข้อมูล โดยการวิเคราะห์เนื้อหาและสรุปเป็นความเรียง

ระยะที่ 2 สร้างรูปแบบการบริหารสถานศึกษาในงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอน ของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา

ระยะที่ 3 ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารสถานศึกษาในงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอน ของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยมีเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. ข้อมูลเกี่ยวกับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารสถานศึกษาในงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอน ของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 ใช้วิธีหาค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วแปลความหมายค่าเฉลี่ย จัดลำดับโดยนำผลการเลือกตอบ แต่ละข้อแบบสอบถามของผู้ตอบแต่ละคนมาแจกแจง และจัดกลุ่มตาม แล้วนำมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ค่าเฉลี่ยดังนี้ (ในตะวัน กำหอม.2559:39)

ค่าเฉลี่ย 4.51–5.00 หมายถึง ความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารสถานศึกษาในงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอน อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51–4.50 หมายถึง ความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารสถานศึกษาในงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51–3.50 หมายถึง ความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารสถานศึกษาในงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอน อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51–2.50 หมายถึง ความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารสถานศึกษาในงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอน อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00–1.50 หมายถึง ความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารสถานศึกษาในงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอน อยู่ในระดับน้อยที่สุด

สรุปผลการวิจัย

**ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัญหาการบริหารสถานศึกษาในงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอน
ของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2**

ตารางที่ 1 การวิเคราะห์สภาพปัญหาการบริหารสถานศึกษาในงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอน ของบุคลากรทางการศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคายเขต 2 : โดยภาพรวม

(n = 385)

สภาพการบริหารงานวิชาการ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ การบริหาร	อันดับที่
1. ด้านการจัดทำแผนการเรียนรู้	4.00	0.01	มาก	1
2. ด้านการเลือกใช้สื่อวัตกรรมการเรียนการสอน	4.00	0.07	มาก	2
3. ด้านการนิเทศการเรียนการสอน	3.99	0.27	มาก	4
4. ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้	4.00	0.67	มาก	3
รวม	4.00	0.18	มาก	

จากตารางที่ 1 ผลการศึกษาการตอนที่ 1 การวิเคราะห์สภาพปัญหาการบริหารสถานศึกษาในงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอน ของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 โดยภาพรวมนั้นอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.00$, S.D. = 0.18) เมื่อพิจารณาตามรายด้าน โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย พบว่าอันดับที่ 1 คือ ด้านการจัดทำแผนการเรียนรู้ ($\bar{x}=4.00$, S.D.= 0.01) รองลงมาคือด้านการเลือกใช้สื่อวัตกรรมการเรียนการสอน ($\bar{x}=4.00$, S.D. = 0.07) ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ ($\bar{x}=4.00$, S.D. = 0.67) และอันดับสุดท้ายด้านการนิเทศการเรียนการสอน ($\bar{x}=3.99$, S.D. = 0.27) ตามลำดับ

ระยะที่ 2 สร้างรูปแบบการบริหารสถานศึกษาในงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอน ของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2

การสร้างรูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่เน้นการจัดการเรียนการสอนและการจัดทำแผนการเรียนรู้ที่เหมาะสมสำหรับบุคลากรทางการศึกษาจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในระดับสถานศึกษาประถมศึกษาในสังกัดของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาควรสนับสนุนและส่งเสริมให้บุคลากรทางการศึกษามีการพัฒนาทักษะในการใช้เทคโนโลยีการเรียนรู้ และสร้างระบบการบริหารที่เน้นการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน เพื่อให้การศึกษาในเขตพื้นที่ที่มีคุณภาพและทันสมัยตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาการสร้างรูปแบบการบริหารสถานศึกษาในงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ด้านการนิเทศการเรียน

การสอนเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้การศึกษามีคุณภาพและเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาของประเทศการสร้างรูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่มีการจัดการเรียนการสอนและการวัดและประเมินผลการเรียนรู้อย่างเหมาะสมจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้การศึกษามีคุณภาพและสร้างนักเรียนที่มีความรู้และทักษะที่เพียงพอในยุคที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

ระยะที่ 3 ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารสถานศึกษาในงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอน ของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบประเมิน จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ในการปฏิบัติงาน

ตำแหน่งหน้าที่ในการปฏิบัติงาน	จำนวน(N)	ร้อยละ(%)
1. ผู้บริหารสถานศึกษา	10	13.15
2. ครูและบุคลากรทางการศึกษา	66	86.84
รวม	76	100.00

จากตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบประเมิน จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ในการปฏิบัติงาน พบว่า ผู้ตอบแบบประเมินเป็นครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 86.84 รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 13.15 ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

1. สภาพปัญหาการบริหารสถานศึกษาในงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอน ของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 โดยภาพรวมนั้นอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาตามรายด้าน โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย พบว่าอันดับที่ 1 คือ ด้านการจัดทำแผนการเรียนรู้ รองลงมาคือด้านการเลือกใช้สื่อวัตกรรมการเรียนรู้ออนไลน์ การวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ และอันดับสุดท้ายด้านการนิเทศการเรียนการสอน ตามลำดับ สอดคล้องกับงานวิจัยของ กฤษณพงศ์ บุญเฉย (2563) ความคิดเห็นในการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอน ของครูและบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนวัดโพธิ์แจ้ง(มาลีราษฎร์บำรุง)สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร พบว่า ด้านการจัดทำแผนการเรียนรู้ ด้านการเลือกใช้สื่อวัตกรรมการเรียนรู้ออนไลน์ การนิเทศการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ วันวิสา พรหมสุวรรณ (2561) ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ผลวิจัยพบว่า การ

บริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็น ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสงขลา เขต 3 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก 2) ประสิทธิภาพของสถานศึกษา ตามความคิดเห็น ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสงขลา เขต 3 พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 3) ความสัมพันธ์ระหว่างการ บริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 โดยภาพรวม มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปาน กลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของธัญดา ยงยศยิ่ง (2560) การ บริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ยะลา เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา ประถมศึกษา ยะลา เขต 3 ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ย สูงสุด 3 ด้านได้แก่ ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านด้านการ พัฒนาระบบการเรียนรู้และด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็ง ด้านวิชาการ ตามลำดับส่วนด้านการ แนแนวการศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำ สุด คือ ด้านการแนะแนว และยังพบว่าสอดคล้องกับ ชนัญธิดา คำเอก (2558) ได้ศึกษาความพึงพอใจในการบริหารงานวิชาการ ด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้ปกครองระดับ ประถมศึกษา โรงเรียนบ้านวังโคนเป้อย อำเภอบ้านด่านลานหอย จังหวัดสุโขทัย ผลวิจัยพบว่า ด้านการ จัดการเรียนรู้ ด้านสื่อการเรียนรู้ ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. การวิเคราะห์การรูปแบบการบริหารสถานศึกษาในงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอน ของ บุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2

รูปแบบการบริหารสถานศึกษาในงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอน ของบุคลากรทาง การศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 โดยภาพรวม ด้านการจัดทำแผนการ เรียนรู้ ด้านการเลือกใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีการเรียนรู้ ด้านการนิเทศการเรียนการสอน ด้านการวัด และประเมินผลการเรียนรู้

การบริหารสถานศึกษาในงานวิชาการเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อคุณภาพการศึกษาของบุคลากรทาง การศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา โดยภาพรวม การจัดทำแผนการเรียนรู้เป็นกระบวนการ ที่ช่วยสร้างทิศทางการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับนักเรียนในแต่ละระดับชั้น การเลือกใช้สื่ อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีการเรียนรู้เป็นส่วนสำคัญที่ช่วยกระตุ้นการเรียนรู้ของนักเรียนให้มีความน่าสนใจและ มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น การนิเทศการเรียนการสอนเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ เต็มไปด้วยความกระตือรือร้นและสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูและนักเรียน ด้านการวัดและประเมินผล การเรียนรู้เป็นกระบวนการที่ช่วยให้ครูและผู้บริหารสามารถปรับปรุงแผนการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพมาก ยิ่งขึ้น การใช้ข้อมูลจากการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ช่วยให้สถานศึกษาสามารถพัฒนาคุณภาพการศึกษา อย่างต่อเนื่องและมีการปรับปรุงที่เหมาะสมตามความต้องการของนักเรียนและสถานศึกษา สอดคล้องกับ

งานวิจัยของ ธัญดา ยงยศยิ่ง (2560) การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ยะลา เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ประมวลข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ยะลา เขต 3 พบว่า ผู้บริหารควรจัดทำสาระการ เรียนรู้ท้องถิ่นของสถานศึกษาเพื่อนำไปจัดทำรายวิชาพื้นฐานหรือรายวิชาเพิ่มเติม ควรกำกับดูแล เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการอย่างสม่ำเสมอ ดำเนินวางแผนให้มีการจัดการเรียนการสอนที่มีเนื้อหา สาระ และกิจกรรมที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน ผู้บริหารควรสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมให้ ผู้เรียนได้ เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ควรเน้นให้ครู มีการวัดผล ประเมินผล เทียบโอน ประสบการณ์ผลการเรียนและ อนุมัติผลการเรียนพัฒนาครูและนักเรียนให้มีความรู้เกี่ยวกับการ ปฏิบัติการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัยเป็น สำคัญ สนับสนุนให้มีการสำรวจแหล่งเรียนรู้ภายนอก และภายในสถานศึกษา ประเมินผลการจัดระบบและ กระบวนการนิเทศ ดูแลกา กับนิเทศ ติดตาม และสนับสนุนการดา เนินงานแนะแนวและดูแลช่วยเหลือ นักเรียน ผู้บริหารควรกำหนดมาตรฐาน การสถานศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานชาติมาตรฐานเขตพื้นที่และ ความต้องการของชุมชน สนับสนุนให้มีการพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการร่วมทั้ง หาวิธีการ สนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนระหว่างชุมชน เสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับ ชุมชน ตลอดจนองค์กรต่างๆ สำรวจความต้องการสนับสนุนกับวิชาการ ของบุคคลครอบครัว องค์กร สถาน ประกอบการและหน่วยงานอื่น จัดทำคู่มือการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ผู้บริหารควร พิจารณาเนื้อหา ภาษาที่ ใช้ซึ่งหนังสือแบบเรียนมีความถูกต้องตามหลักวิชาและทันสมัยและควร ส่งเสริมให้ครูผลิต พัฒนาสื่อและ นวัตกรรม การเรียนการสอน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธีระภาพ เพชรมาลัยกุล (2561) รูปแบบการ บริหารงานวิชาการและการจัดการเรียนรู้เพื่อ เสริมสร้างคุณลักษณะและ ทักษะในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน ผลการศึกษาพบว่า รูปแบบการบริหารสถานศึกษาศตวรรษที่ 21อาศัยแนวทางกระจายอำนาจให้ ผู้บริหารตัดสินใจ มีอิสระ ทนการเปลี่ยนแปลง บริหารโดยใช้Frngเรียนเป็นฐานด้วยธรรมาภิบาลโปร่งใส และ เน้นความมี ส่วนร่วม การบริหารในรูปคณะกรรมการสถานศึกษาโดยใช้การบริหารเชิงกลยุทธ์และการพัฒนา ระบบสารสนเทศ สื่อสารที่มีศักยภาพ รูปแบบการบริ หารวิชาการเพื่อเสริมสร้างทักษะผู้เรียนศตวรรษที่ 21 เป็นการบริหารวิชาการที่อิง แนวคิด ลักษณะแนวทางจัดโครงสร้างองค์ประกอบที่คำนึงถึง 1) ผลสัมฤทธิ์ 2) ผู้เรียนเป็นสำคัญ 3) สอดคล้องศักยภาพ ผู้เรียน 4) ฝึกปฏิบัติ 5) เน้นกิจกรรม 6) ฝึกการคิด 7)แสวงหาความรู้ เรียนร่วมกัน 8) สอดคล้องความต้องการผู้เรียน เชื่อมโยงท้องถิ่น 9) เตรียมความพร้อมสู่สากลมุ่งความเป็นไทย 10) ครูมืออาชีพ 11) ตอบปฏิรูปการศึกษา 12) บริหาร แบบมีส่วนร่วม 13) มุ่งเป้าพัฒนาคุณลักษณะและ ทักษะศตวรรษที่21 14)การนิเทศภายใน 15) บริหารด้วยภาวะผู้นำ แบบสนับสนุน 16) ห้องเรียนและ สภาพแวดล้อมในศตวรรษที่ 21 17) ระบบบริหารทรัพยากรที่มีประสิทธิภาพ 18) การพัฒนาองค์กรวม 19)การ ประเมินพัฒนาการการเรียนรู้ 20) เครือข่ายชุมชนวิชาชีพครูเพื่อการสอน 21) การพัฒนาหลักสูตร คุณภาพ

และ 22) การจัดรายวิชาเสริมคั่นคว่ำรายบุคคล รูปแบบการจัดการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะทักษะผู้เรียนมีลักษณะ ดังนี้ 1) บุคลากรสาระ 2) แบบโครงงาน 3) สะเต็มศึกษา 4) เรียนรู้จากปัญหา 5) แบบร่วมมือ 6) แบบฝึก ปฏิบัติ 7) สร้างประสบการณ์เรียนรู้ 8) เน้นการสร้างผลงานและนวัตกรรม 9) เทคโนโลยีสื่อสารสนเทศ 10) สร้าง ความรู้และเรียนรู้ด้วยตนเอง 11) การจัดการเรียนรู้แบบตกลึกความคิด 12) การเรียนการสอนแบบสาธิต 13) การฝึกคิด เชิงออกแบบ และ (14) กระบวนการ GPAS 5 ขั้นตอน

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารสถานศึกษาในงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอน ของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด แสดงให้เห็นว่ารูปแบบการบริหารสถานศึกษาในงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอน ของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 มีความเหมาะสมที่จะนำไปเป็นแนวในการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาในงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอน ของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 สอดคล้องกับงานวิจัยของ เคเซนสกี (Kshensky, 1990) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการใช้อำนาจของ ผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียนกับโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลางของนครนิวยอร์ก พบว่า การใช้อำนาจของผู้บริหารมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับประสิทธิผลของโรงเรียน ผู้บริหารที่ ใช้อำนาจหน้าที่และอิทธิพลในการบริหารโรงเรียน ผู้บริหารที่เป็นผู้นำอย่างแท้จริงจะใช้ อำนาจ อย่างฉลาดและเหมาะสมกับสถานการณ์เสมอ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดอนเดโร (Dondero, 1993) ศึกษาการจัดการโรงเรียนที่อาศัยโรงเรียนเป็นพื้นฐาน ระดับการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของครูประสิทธิผลของโรงเรียนและความพึงพอใจในงาน พบว่า การจัดการของโรงเรียนที่อาศัยโรงเรียนเป็นพื้นฐานมีการจัดการในโรงเรียนตาม ข้อเสนอแนะของครูผู้ร่วมงานโดยกำหนดบทบาทหน้าที่ให้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจและการ กำหนดกฎระเบียบในการปกครองตนเอง พบว่าครูที่ได้รับความรับผิดชอบและให้มีส่วนร่วมใน การตัดสินใจร่วมกันจะมีความสุข รอบคอบ โรงเรียนมีการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

- 1.1 โรงเรียนต้องมีกิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับนักเรียน
- 1.2 โรงเรียนต้องมีการจัดหาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

2.1 ควรใช้วิธีการเชิง Qualitative และ Quantitative เพื่อทราบข้อมูลที่ครอบคลุมและมีความถูกต้อง การสำรวจความคิดเห็นและความพึงพอใจของบุคลากรทางการศึกษาเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยให้เข้าใจความต้องการและปัญหาที่เกิดขึ้นในการบริหารสถานศึกษาอย่างชัดเจน

2.2 ควรให้ความสำคัญกับการพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่เน้นการสร้างสรรค์และส่งเสริมการเรียนรู้ของบุคลากรทางการศึกษาอย่างเป็นระบบและมีการสนับสนุนอย่างเหมาะสม

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ.(2560). **ตัวชี้วัดและหลักสูตรแกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ และ เทคโนโลยี (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- กระทรวงศึกษาธิการ.(2553).**หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน.พุทธศักราช 2551.(พิมพ์ครั้งที่3)** กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุม สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.จำกัด.
- กฤษณพงศ์ บุญเฉย.(2563). **ความคิดเห็นในการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอน ของครู และบุคลากรทางการ โรงเรียนวัดโพธิ์แจ้ง(มาลีราษฎร์บำรุง)สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสมุทรสาคร.หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา.วิทยาลัยทองสุข**
- ชนัญธิดา คำเอก.(2558). **ความพึงพอใจในการบริหารงานวิชาการ ด้านการจัดการเรียนการสอนของ ผู้ปกครองระดับประถมศึกษา โรงเรียนบ้านวังโคนเปือย อำเภอบ้านด่านลานหอย จังหวัดสุโขทัย. หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา.วิทยาลัยทองสุข**
- ธัญดา ยงยศยิ่ง.(2560).**การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา ยะลา เขต 3.การค้นคว้าอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต การบริหารการศึกษา.บัณฑิต วิทยาลัย:มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา**
- ธีระภาพ เพชรมาลัยกุล.(2561). **รูปแบบการบริหารงานวิชาการและการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้าง คุณลักษณะและทักษะในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน:การวิเคราะห์เชิงปริมาณผสวนเชิง คุณภาพ. วารสารศึกษาศาสตร์ มสธ.11(1), 126-127.**
- ในตะวัน กำหอม.(2559).**การวิจัยทางการศึกษา.เล่ม 1.โรงพิมพ์ทีคอม.จังหวัดมหาสารคาม.กรุงเทพฯ: วิทยาลัยทองสุข.**
- พวงรัตน์ เกษรแพทย์.(2560).**การศึกษาเชาวน์อารมณ์ในฐานะตัวกำหนดความสำเร็จของผู้บริหาร. The Periodical of Behavioral Science, 9(1),17-35.**

- วันวิสา พรหมสุวรรณ.(2561). ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3.หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา.มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- Dondero, G. M. (1993). School-Based Management. **Dissertation Abstracts International**, 54. (054), 1607-1647
- Kshensky, M. (1990, December). Principal power and school effectiveness: a study of urban public middle schools. **Dissertation Abstracts International**,51(6)